

تُؤْتِي أَكْلَهَا كُلَّ حِينٍ يَأْذَنُ رَبُّهَا وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾

25 Yaratıp yetiştiren Rablerinin koyduğu yasalara uygun olarak o ağaç, her mevsim ürününü, meyvasını verir, o düzen her an sağlıklı bir şekilde yürür. Öğüt alıp düşünsünler diye, Allah insanların iyiliği, kurtuluşu için, dinî hakikatlerin delillerini gerekçelerini, insanî ve ahlâkî değerlerin zarureti, böyle benzetmeler yaparak anlatıyor.

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ
مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٢٦﴾

26 Haramların işlendiği, dolapların çevrildiği, bozuk, hileli, zora dayalı, hayırsız, vicdanların dışladığı, inkârcı bir düzen de, kökünden koparılmış, toprakla bağlantısı kesilmiş, gıdasını alamayan bir ağaca benzer. Bu ağaç canlılığını koruyamadığı, dikili duramadığı gibi, böyle bir düzen de hayat-destek ortamı ve imkânlarından beslenemediği için, toplumsal birliği, kanun ve nizam hakimiyetini, huzur ve sükûnu sağlayamaz, ayakta duramaz.

يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ
وَيُضِلُّ اللَّهُ الظَّالِمِينَ وَيَفْعَلُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ ﴿٢٧﴾

27 Allah, gönüllere yerleşen Kelime-i Şehâdet'le, benliklerini oluşturan sağlam temelleri olan Kur'an ile iman edenleri, dünya hayatında, cesur, güçlü, itibarlı ve devletli hale getirerek ayaklarını yere sağlam bastırır. Kabirdeki sorgu sırasında, mahşerde, âhiret hayatında ise korkudan emin olmalarını sağlar, itibarlarını yüceltir, makamlarını, mevkilerini ebedîleştirir. Allah inkârda, isyanda ısrar eden, baskı, zulüm ve işkenceyle temel hak ve hürriyetleri Allah yolunu, Allah yolundaki faaliyetleri engelleyen zâlimlerin de hak yoldan uzaklaşıp dalâleti tercihlerine özgürlük tanır. Allah sünnetinin, düzeninin yasaları içinde, iradesinin tecellisine uygun olan kanunları koyuyor, kanunlarının üzerlerinde cari olduğu her şeyi icraya devam ediyor.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَدَّلُوا نِعْمَتَ اللَّهِ كُفْرًا وَآحَلُّوا قَوْمَهُمْ دَارَ الْبَوَارِ ﴿٢٨﴾

★ 28 Nankörlük ederek, küfre saplanarak Allah'ın nimetinin, kendilerine tevdi edilen ilâhî değerlerin, şeriatın yerine başka kanunlar koyan milletlerin önünde o yıkım yurdunun, cehennemin yolunu açan, onları cehenneme yerleştiren liderleri, güç ve iktidar sahiplerini görmüyor musun?

جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا وَبِئْسَ الْقَرَارُ ﴿٢٩﴾

29 Onlar cehennemde yanacaklar. Orası ne kötü bir yerleşim yeridir

وَجَعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعُوا فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى النَّارِ ﴿٣٠﴾

30 İnsanları Allah yolundan, İslâm'dan uzaklaştırıp dalâleti tercihlerinin önünü açmak için bile bile taş yığınlarını, putları, şahısları Allaha eşler, ortaklar koştular.

“- Biraz daha zevkü safa sürün. Cezalandırma ve nihaî dönüş yeriniz ateştir” de.

قُلْ لِعِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا يُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا
وَعَلَانِيَةً مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعُ فِيهِ وَلَا خِلَالٌ ﴿٣١﴾

31 İman eden, benim ilâhlığımı tanıyan, candan müslüman olarak bana bağlanan, saygılı kullarıma söyle:

“- Namazları erkânına, şartlarına, vaktine riâyet ederek, aksatmadan âşikâre kılsınlar. Kendilerine verdiğimiz rızık ve servetten, bedel ödeyerek kendinizi kurtaracak pazarlığın olmayacağı, dostlukların fayda sağlamayacağı bir günün gelmesinden önce, mallarından gizli ve açık, Allah yolunda, karşılık beklemeden, gönüllü harcasınlar.”

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ
مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ بِأَمْرِهِ
وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ ﴿٣٢﴾

32 Allah, gökleri ve yeri yaratan, gökten suyu indirip, onunla, rızık olarak size türlü meyvalar çıkaran, kurduğu düzeni, planı gereğince, denizde seyretmeleri için gemileri, filoları emrinize âmâde kılan; faydalanmanız için nehirleri emrine boyun eğdirendir.

وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

33 Sürekli olarak, duraksamadan yörüngelerinde hareket halinde bulunan güneşi ve ayı da faydalanmanız için düzenine boyun eğdirdi. Geceyi ve gündüzü de menfaatiniz için ilâhî kanunlara riâyetkâr kıldı.